

§ 120

Dnr 2015/KS 0336 30

Svar på remiss om handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Remissvaret överlämnas och direktionen för Södertörns brandförsvarsförbund föreslås anta handlingsprogrammet för 2016-2019.

Beskrivning av ärendet

Södertörns brandförsvarsförbund har skickat ut handlingsprogram 2016-2019 på remiss till berörda myndigheter och organisationer. Handlingsprogrammet visar på sex övergripande inriktningar och beskriver hur arbetet med förebyggande verksamhet samt räddningstjänst ska bedrivas.

För Tyresö kommun blir handlingsprogrammets årliga verksamhetsplaner ett naturligt verktyg att tillsammans med Södertörns brandförsvarsförbund fortsätta arbetet inom området skydd mot olyckor.

Kommunledningskontoret har tagit fram förslag till remissvar och föreslår att kommunstyrelsen överlämnar svaret och föreslår direktionen att anta handlingsprogrammet.

Bilagor

Tjänsteskrivelse 2015 KS 0336 30.pdf
handlingsprogram-2016-2019-sodertorns-brandforsvarsforbund_remissutgava.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun
Kommunledningskontoret
Maj Ingels Fagerlund
Säkerhetschef
08-5782 7150

TJÄNSTESKRIVELSE
2015-07-01
1 (3)

Diarienummer
2015/KS 0336 30

Kommunstyrelseutskott

Remiss- Handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor

Förslag till beslut

- Överlämna remissyttrandet och föreslå direktionen att anta Södertörns brandförsvarsförbunds Handlingsprogram 2016-2019

Kommunledningskontoret

Bo Renman
Kommundirektör

Maj Ingels Fagerlund
Säkerhetschef

Sammanfattning

Södertörns brandförsvarsförbund har skickat ut handlingsprogrammet för 2016-2019 på remiss till berörda myndigheter och organisationer.

Handlingsprogrammet visar på sex övergripande inriktningar och beskriver hur arbetet med förebyggande verksamhet samt räddningstjänst ska bedrivas.

För Tyresö Kommun blir handlingsprogrammets årliga verksamhetsplaner ett naturligt verktyg att tillsammans med Södertörns brandförsvarsförbund fortsätta arbetet inom området skydd mot olyckor.

Beskrivning av ärendet

Södertörns brandförsvarsförbund är ett kommunalförbund som ansvarar för räddningstjänsten i tio kommuner i den södra delen av Stockholms län. Medlemskommunerna är Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö.

Direktionen för Södertörns brandförsvarsförbund beslutar om så kallat handlingsprogram enligt Lag om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammet ska enligt lag revideras minst en gång per mandatperiod.

Direktionen för Södertörns brandförsvarsförbund har beslutat att handlingsprogrammet för 2016-2019 ska sändas på remiss till berörda myndigheter och organisationer och eventuella synpunkter ska vara Södertörns brandförsvarsförbund tillhanda senast 2015-10-01.

Bakgrunden till handlingsprogrammet är den riskanalys som beskriver vilka olyckor som har skett i vårt område de senaste fyra åren och som vi vet kommer ske även i framtiden. Den beskriver även vad vi tror kommer att hända och som vi därmed också måste kunna hantera.

Tyresö har inga större riskobjekt och det som finns är en mindre bussdepå i Petterboda samt bensinstationerna i kommunen. Transporterna dit är kanske de största riskerna. Tyresö har Södertörns högsta hus, Tyresö View, på 85 meter. 23-våningshuset med sina 125 lägenheter är en ny risk och betyder nya utmaningar för förbundet. I Tyresö centrum finns en inomhusgalleria med över 70 butiker. Byggnaden är stor och komplex. Det byggs mycket i kommunen och procentuellt sett per invånarantal är Tyresö kommun länets mest inflyttade kommun.

Ur insatssynpunkt är Brevikshalvön ett känsligt område med långa avstånd och lång insatstid för att ta sig ut dit. Allt fler bosätter sig permanent på Brevikshalvön och för att mota nya krav på bekvämlighet och trygghet byggs infrastrukturen ut succesivt. Här finns redan ett samarbete med brandförsvarsförbundet för att planera tänkbara åtgärder vid en storbrand. Det finns ett flertal sjöar i kommunen med kanotleder och badplatser samt

skridskoåkning vintertid. 2015 ska Tyresö kommun certifieras till vattensäker kommun.

Handlingsprogrammet syftar till att de som bor, vistas eller verkar i kommunen får inblick i hur kommunen arbetar med olycksförebyggande arbete tillika räddningstjänst. Här beskrivs även den enskildes ansvar i olyckans alla skeden samt vilken roll kommunen har.

Utifrån handlingsprogrammet och dess sex övergripande inriktningar skrivs en verksamhetsplan för varje år som beslutas av direktionen. I verksamhetsplanen finns detaljerade och mätbara mål samt aktiviteter som ska utföras under året. Verksamhetsplanen ligger sedan till grund för varje brandstations arbetsplan som är anpassad efter kommunens behov. I samband med framtagande av verksamhetsplan och arbetsplan tas mer specifika riskanalyser fram.

Idag finns redan ett väl uppbyggt samarbete mellan kommunen och brandförsvarfsförbundet. Tillsammans arbetar vi för en trygg och säker miljö och med en kommunspecifik arbetsplan kan vi arbeta med gemensamma mål.

För kommunen bli handlingsprogrammet för Södertörns brandförsvarfsförbund med årliga verksamhetsplaner ett bra verktyg för fortsatt arbete med skydd mot olyckor där samverkan med Södertörns brandförsvarfsförbund blir en naturlig del.

● Handlingsprogram ● 2016–2019

Södertörns brandförsvarförbund

Innehåll

Förord	5
Södertörns brandförsvärsförbund	6
Sammanfattning från riskanalysen	10
Var ska vi vara 2019?	16
Olyckan - före, under, efter	24
Före olyckan	
Under olyckan	
Efter olyckan	
Hamnområden och dess gränser i vatten	36

Förörd

M odi imponupta por reron estrum fugit laborpor em tugi hilleu hillaorio. Nam siunt. Nam an. oditia con non-eruis aut et si cum solore dolorum invendardent labor atam quame none plaborpoy millabo. Itaque ma et rero quis ver id eius imolent. odignihni in adhai essin porit. aut volupti unquas voluptat qui sed magnatins doluptaepet hie nonsequas ea

consequas explabore conet debis etuisapisiimpoy rureper unquistem quisti odios maximet. sit de libus. que numquis moditat. autentipra ssequia sam is eosseidi ullut exceptatis volor sumivrens sinvente magni omnini. ne cupit asy doles autatem estem explique lab imos voluptates miligen debisci eritae dia- te conseid enimincte seque niti beaurum qui venet vendis ma dit voloye-ii

et elestrum ut. aut rest milit. odicaecctiorem quosti doluptati verovit atcum aut exerit volore pa volut liqui omihictia volorum reriun fugit ofibuar nonidellabo riarem. Iquam. quatem harit optat uta iusantis sic exces omolient Rente diae int vellanda vendam sus Anim nestem et aut alicius aut quia conseque maxim et fuga. Nessequae vellabore reius nonsequosst udio. Namus voluptatur sanimol oruptatemolo tem-icipsa ne nobit. as nientus ex ea poreinque nonseedit andigentia q

uae qui re cust quam idis solior. ant facerit nsectri beaiand ellassequam sus nus volutatur? Urcus venihiqui asiment ullar est vellet et doluptis seque- debis aut alit dolorios quis asped quatiur quaeestinctet qui blansit ut quod entinienim et faceaque of fric tusant et que sum fac cupratur. ac cum est tel

Itatem musant. quat. Nullore sunt ium andelibus simus dilliqu. ater. In estem aut asition ped ut que volo comis ea laira nihiet que latem quame ai un var lecesent as nem volorovit quate eius. Dies nimus non paribus stantet lubore sed quatu? Im re perovit. utem dolupiet. ius magni omnidus quat omised qui dem quation sequispis enisse nis quaspita nihicati quis nus quia sum fac est ||

Brandchef

Jeffrey Ande

Södertörns brandförsvärsförbund

Vi på Södertörns brandförsvärsförbund bedriver räddningstjänst för dig som bor i Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö kommun. Dessa kommuner har skapat ett kommunalförbund vilket betyder att de har en gemensam organisation för räddningstjänst. Det är dock viktigt att komma ihåg att vi fortfarande är en del av varje kommun precis som andra förvaltningar i kommunen. Tillsammans med våra medlemskommuner arbetar vi för att skapa ett tryggare och säkrare samhälle.

Vår ambition är att leda förändringen och utvecklingen av räddningstjänsten i Sverige.

Vistyrsvär är en förbundsrektion med förtroendevalda politiker från medlemskommuner. Direktionen fastställer våra inriktningar och mål, men brandchefen är genom delegation utsedd att leda vårt dagliga arbete.

Vi bestär av cirka 550 medarbetare och täcker ett område med cirka 600 000 kommuninvånare. Totalt har vi 21 brandstationer fördelat på 9 helhetsstationer, 3 delidsstationer och 9 brandvärn. Med helhetsstation menas att personal finns i beredskap dygnet runt, året runt. De har 90 sekunder på sig från att lar-

met går till att de ska vara på väg till olyckan. På delidsstationer har personalen vanligtvis ett ordinarie arbete hos en annan arbetsgivare men måste installa sig inom en viss tid när larmet går. Ett brandvärn är en frivillig brandstyrka där de som har möjlighet åker på larm. De har inget krav på sig att lämna stationen inom en viss tid. Brandvärnen är en värdefull resurs då de är den enda räddningsstyrkan som snabbt finns att tillgå på platser som ligger långt bort från tätorterna.

Vi driver **Räddningscentralen** Stockholms län med Brandkåren Attunda som samverkanspartner. Räddningscentralen är en larm- och ledningscentral för räddningstjänsten i 16 kommuner: Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Knivsta, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Sigtuna, Sollentuna, Södertälje, Tyreso, Upplands-Bro och Upplands Väsby.

Räddningscentralen tar emot larmsamtal och larmar ut våra styrkor. De utför också kommunala säkerhetstjänster till ett antal kommuner och kommunala bolag, såsom bevakning, tillträdesbegränsningar, väktartjänster, larm, aktivering av krisledning och personlarm.

Tillsammans med våra kommuner arbetar vi med ett helhetstänk för att uppnå en så god service som möjligt till dig och andra som befinner sig i våra kommuner. Genom aktiv omvärldsbevakning och tekniska system arbetar vi både förebyggande och vid akuta händelser. Du kan via telefon eller mail nå oss dygnet runt, året om, för att få hjälp.

- Helhetsstationer
- Delidsstationer
- Brandvärn

Varför ett handlingsprogram?

Kommunen ska upprätta ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet samt ett handlingsprogram för räddningstjänst. Eftersom vi har fått i uppdrag att bedriva räddningstjänst i våra medlemskommuner är det vi som skriver handlingsprogrammet. Vi har valt att skriva ett handlingsprogram som omfattar båda dessa verksamheter då stort sett all vår personal arbetar så.

För att samhället ska bli säkrare och tryggare behöver vi alla samarbeta - privatpersoner, företag, myndigheter och brandförsvaret. Vi vill att färre ska dö vid olyckor, färre ska skadas och mindre egendom och miljö ska förstöras. Handlingsprogrammet visar vad lagen kräver från alla parter men beskriver även vår verksamhet under perioden 2016-2019

Vi vill också visa på hur vi kan hjälpa andra förvaltningar och myndigheter i deras roll i det förebyggande arbetet.

Handlingsprogrammet har en lång livslängd, och där för redovisas endast övergripande inriktningar och verksamhetsbeskrivningar då detaljer snabbt kan bli aktuella. För att nå inriktningarna krävs prestationer både av dig och av oss men också av andra aktörer i samhället. Inriktningarna bryts sedan ned till detaljerade mål som återfinns i vår verksamhetsplan.

Geografiskt områdesansvar

Det är kommunerna som ska initiera ett samarbete i den olycks- och skadeförebyggande verksamheten med syfte att åstadkomma samsyn i arbetet med trygghet och säkerhet. De ska dock inte överta ett ansvar som ligger på någon annan myndighet eller annat organ. Kommunen arbetar med flera områden som kan kopplas till skydd mot olyckor. Att samordna arbetet kan därför skapa vinster

Kommunerna har givit oss uppdraget att förebygga bränder för att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljö. Vi ska också förebygga andra olyckor men utan att andras ansvar inskränks. Detta innebär inte att vi ska ta över ansvaret för att förebygga olyckor från någon annan myndighet eller kommun men vi kan hjälpa dem med deras arbete. Det är också vår inriktning då olyckor i samhället kostar stora belopp och genererar mycket personligt lidande.

Enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor ska vi vid en olycka eller vid överhängande fara för olycka, hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljö. För att det ska räknas som räddningstjänst ska vi ta hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och omständigheterna i övrigt. Vår ambition är dock att om en person eller organisation söker vår hjälp, och det inte är uppenbart olämpligt eller omöjligt att genomföra, så ska vi hjälpa till

Styrdokument och uppföljning

Utifrån handlingsprogrammet och dess inriktningar skrivs en verksamhetsplan för varje år. Där finns detaljerade och mätbara mål

samt aktiviteter som ska utföras under året. Verksamhetsplanen ligger sedan till grund för varje stations arbetsplan som är anpassad efter kommunens behov i samband med framtagande av verksamhetsplan och arbetsplaner tas mer specifika riskanalyser fram

Uppföljning av verksamheten ges kortfattat månadsvis och mer kvalitativt vid tertaluppföljningen som även redovisas för direktionen. Resultatet redovisas också korta ordalag i årsberättelsen. Resultatet från uppföljningen används tillsammans med en uppdaterad version av riskanalysen för att skapa nästa periods inriktningar och mål. Metoder och system förbättras kontinuerligt

Handlingsprogrammet fyller två huvudsyften:

Syfte I: Genom att ta del av handlingsprogrammet får du som bor, vistas eller verkar i kommunen inblick i hur kommunen arbetar med olycksförebyggande arbete tillika räddningstjänst. Du får reda på hur vi kan hjälpa dig om något inträffar och vad vi förväntar oss av dig.

Syfte II: Handlingsprogrammet är ett politiskt styrdokument och antas av vår direktion. Detta innebär att när handlingsprogrammet är antaget är det enligt detta dokument som vi ska arbeta tills ett nytt handlingsprogram antas. Handlingsprogrammet visar säkerhets- och politiska inriktningen för hur kommunen avser att arbeta i dessa frågor. Nytt handlingsprogram ska antas av direktionen en gång varje mandatperiod

Sammanfattning från riskanalysen

Inför varje handlingsprogram tar vi fram en riskanalys som beskriver vilka olyckor som har skett i vårt område de senaste fyra åren och som vi tror kommer ske även i framtiden. Den beskriver även vad vi tror kommer att hända och som vi därmed också måste kunna hantera. Om du vill läsa riskanalysen i sin helhet kan du hitta den på vår hemsida. Definitionen av risk är att det är en sammanvägning av sannolikheten för och konsekvensen av en önskad händelse. Risker och olyckor går att förebygga. Generellt kan sägas att ett flertal tillbud leder till en olycka.

Allvarlig personskada

Olycka med lindriga personskador

Olyckor med materiella skador

Olyckor utan skador (tillbud)

Genom att dra lärdom av en händelse kan vi minska riskerna. Exempel på framgångsrik riskhantering är brandvarnare som numera finns i de flesta hem. Brandvarnarna varnar dig tidigt vid exempelvis en torrkokning eller ett elfel. Du kan då snabbt hejda skadeförloppet och minska skadorna eller sätta dig i säkerhet.

Särskilda risker i våra medlemskommuner

Om vi ska förstå hur vår verksamhet behöver utvecklas måste vi undersöka vilka risker som finns i vårt område men även vilka risker som kan uppstå i framtiden. En del av vårt arbete är också att identifiera vilka olyckor som är vanligast i våra kommuner.

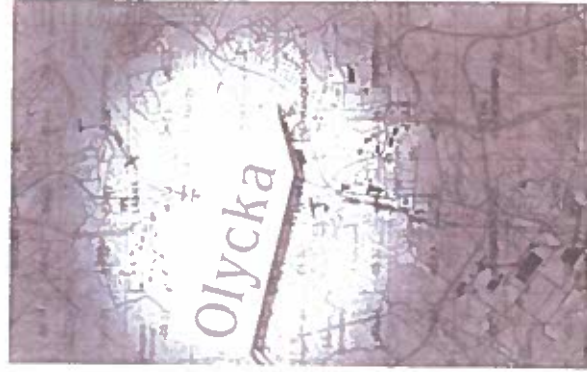
Infrastruktur

Många väg- och järnvägssträckningar är hårt belastade där en olycka kan få svåra och/eller långvariga konsekvenser eftersom intensiteten och hastigheten många gånger är hög. E4 och E20 passerar genom förbundet med omfattande trafik av såväl personer som gods. En olycka kan bli omfattande i form av både personskador, egendomsskador och ge konsekvenser på samhället i övrigt, genom att personer och gods inte kommer fram i tid. Byggnation av Förbifart Stockholm, som förbinder södra och norra Stockholm fram-

förelit genomsnittligt pågår och beräknas vara klart 2025. Två förbindelseleder i söder är ett nytt projekt som ska förbättra möjligheterna att resa inom Södertörn. Projektet ska bland annat förbättra kommunikationerna mellan Kungens kurva - Skarholmen, Flemingsberg och Haninge Centrum. En ny vägrensbeklädnad på sträckan E4/E20 i Väby/Masmo/Haninge planeras också där byggstart kan ske mellan 2017-2019.

Södra och Västra stambanan är två av Sveriges viktigaste järnvägar då de förbinder Stockholm med Malmö och Göteborg. En olycka på järnvägsnätet kan få stora konsekvenser i form av många skadade men kan också innebära ett avbrott med stora värden som går förbräde eller att gods och personer blir försenade till slutdestinationer.

Mälaren och Östersjön är viktiga för båttransporter i regionen. Via Söderfjärden kan man passera mycket båttrafik till Mälaren. Mälaren är även en viktig vattenakt för cirka två miljoner människor.

Sevesoanläggningar och farlig verksamhet

Anläggningar som hanterar stora mängder kemikalier vid ett och samma tillfälle kan klassas som Sevesoanläggningar enligt Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor. Där definieras vilka ämnen och vilka mängder som krävs för att klassas som en Sevesoanläggning men också att de är skyldiga att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor för människor och miljö.

Anläggningar som bedriver verksamhet som innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljön omfattas av skyldigheterna i 2 kap. 4§. Skyldigheter vid farlig verksamhet i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Det är Länsstyrelsen i samråd med kommunen som beslutar vilka anläggningar som ska klassas som farlig verksamhet. Du kan hitta mer information om detta på vår hemsida.

Framtida risker

För att följa samhälls utveckling och möta kommande utmaningar och möjligheter måste vi ständigt beakta utvecklingen i samhället genom olika samverkanskanaler och samarbetsgrupper. De risker och den utveckling som vi kan förutse är viktiga att ta hänsyn till men vi måste också vara en flexibel organisation som kan hantera de händelser som inte kan förutses.

Aldrande befolkning

En inriktning inom sjukvården är att i större utsträckning omvårda äldre personer i hemmet. Det gör att vi måste arbeta nära omvårdnadsinstanser för att möjliggöra tekniska och organisatoriska åtgärder för att minimera brandriskerna hos de äldre.

Ökade flyktingströmmar

Ökade flyktingströmmar gör att fler tillfälliga och provisoriska boenden kan komma att skapas i medlemskommunerna. Tillsyn och utbildning med anordnarna av dessa boenden samt riktade insatser med information för nytilletkomna flyktingar kommer att bli en viktig arbetsuppgift för oss.

Klimatförändringar

Med klimatförändringarna förutsås större variation i nederbörd med flera intensiva regnperioder som medför höga vattennivåer i flöden, våtare vintrar och torrare somrar samt förhöjda temperaturer. Detta medför att risken för bland annat översvämningar, skogsbränder, ras och skred samt stora snömängder kommer att öka. Detta måste samhället förbereda sig och planera för. Vi måste ta hänsyn till detta i alla våra arbetsområden från planprocessen till hanteringen av olyckan.

Social oro

Under senare år har ett antal tillfällen uppstått i länet när så kallad social oro uppstått. Den sociala oron och upploppen som ägt rum i Sverige under 2000-talet har fått stora konsekvenser i samhället, för den enskilda ungdomen inblandad i oroligheterna, för de ungdomar som misstas för att också vara delaktiga, för de boende och arbetande i ett drabbat område och för samhällsaktörer som har ett uppdrag att utföra. I detta sammanhang syftar begreppet social oro på eskalerande destruktiva handlingar som anlagda bränder, skadegörelse, stenkastning, hot och våld mot tjänstemän samt upplopp. En socioekonomiskt utsatt situation i utanförskap, i kombination med en destruktiv gruppgemenskap och något slags bemötande från samhället ger konsekvenser i form av sociala oroligheter och upplopp. För att undvika detta måste vi arbeta för ett socialt hållbart samhälle där vi möter våra medborgare på ett inkluderande sätt.

Terrordåd

De senaste åren har det skett terrordåd både i Sverige och i övriga världen och vi måste därför se till att vi kan hantera sådana händelser. Eftersom det är svårt att veta hur de kan yttra sig måste vi vara förberedda på att klara stora olyckor och kriser som vi inte är vana vid. Det ställer stora krav på hur vi hanterar information, hur vi samverkar med andra och hur vi garanterar säkerheten för egen personal.

Var ska vi vara 2019?

2019 vill vi kunna visa upp en fortsatt utvecklad samverkan med våra medlemskommuner. Kommunerna ska känna till hur vi kan bidra till en mer aktiv och involverad part i hela kommunerna för att skydda mot olyckor.

våra resurser för att hjälpa till i samhället. Utöver räddningstjänstarbetet vill vi hjälpa våra medlemskommuner och andra aktörer i deras arbete med trygghet och säkerhet. Med detta avser vi inte att ta över någon annans ansvar utan använda våra befintliga resurser för att bidra till att andra kan göra ett bra jobb.

på flera faktorer. Dels utgår de från Lag (2003:778) om skydd mot olyckor där den första paragrafen lyder:

"Den verksamhet som ska bedrivas enligt denna lag syftar till att det i hela landet upprätthålls ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor för människors liv och hälsa och för egendom och miljö."

Där står också att: "Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt"

samt "För att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljö skall kommunen se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt, utan att andras ansvar inskränks, verka för att östadkomma skydd mot andra olyckor än bränder"

mycket tydligt uttryckt i lagen att vi ska samverka med andra för att de som vistas i våra kommuner ska få så bra hjälp som möjligt.

också som en mycket viktig aktör för att uppnå Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps vision: "Ingen ska omkomma eller skadas allvarigt till följd av bränder i Sverige"

våra inriktningar på vår riskanalys, så att vi på bästa sätt förhindrar och hanterar olyckor som händer och kan hända i vårt område. Genom att ta hänsyn till både lagen och lokala risker skapas en röd tråd från den nationella nivån till vår dagliga verksamhet.

Overgripande Inriktningar

Vi har tagit fram sex inriktningar för verksamheten, dessa kommer styra och vägleda vårt arbete mellan 2016-2019. De är övergripande och bryts ner i verksamhetsplanen som beslutas av direktionen varje år. I verksamhetsplanen finns detaljerade mål som kan mätas och följas upp samt mer specificerat vilka aktiviteter som ska utföras under året.

till ett hållbart samhälle - ett ekonomiskt, ekologiskt och ett socialt perspektiv. Vi är en samhällsaktör som alla andra och ska därför ta ansvar för ett hållbart samhälle i vårt arbete. Inriktning 2 och 3 verkar för att antalet olyckor ska minska samt att samhällsträningen vid olyckor ska minimeras. Det bidrar till ett mer ekonomiskt hållbart samhälle då samhällsträningar och olyckor kostar samhället stora belopp varje år. Inriktning 3 som rör vår miljöverksamhet är för ett ekologiskt hållbart samhälle. Inriktning 5 handlar om att vi vill bidra till ett socialt hållbart samhälle. Vi har valt att belysa detta särskilt efter som anlagda bränder i bilar och containrar är ett stort problem i vissa områden, vilket tyder på att samhället inte är socialt hållbart. Detta å medför en stor kostnad för samhället och skapar en trygghet för de människor som bor i området. När dessa problemen eskalerar och börjar ifrågasätta hot och hälsorisker för våra medlemskommuner så vill vi mot en ökad påverkan i vår verksamhet att uttöva vårt räddningsuppdrag

1

plats där du inte riskerar att drabbas av olyckor. Andå måste varje år cirka 230 000 människor uppsöka en akutmottagning efter att ha skadats i eller i närheten av hemmet. Brand i bostad leder till att cirka 100 människor omkommer varje år och cirka 1000 skadas allvarligt. I vårt område sker en stor majoritet av dödsbränderna i bostaden och cirka två tredjedelar av våra insatser till brand i byggnad sker i bostäder. Vi möter människor varje dag och har därmed stora möjligheter att identifiera och minska risker för både brand och andra olyckor i hemmiljön.

Viktiga åtgärder för att nå inriktningen:

att nå fler människor utveckla arbetet för ramen för detta ingår bland annat hembesök. De utförs i förebyggande syfte där vi knackar dörr för att informera om brandsäkerhet, hjälpa till att kontrollera brandvarnare och se över vilka risker som finns i hemmet. När detta görs är det viktigt att vår information och våra åtgärder är anpassad efter den målgrupp som vi besöker.

och brandspridning och därför ska vi göra tillsyner i fler bostadshus och radhus. Tillsynen ska omfatta bland annat källare gemensam-

hetslokaler, trapphus med brandskyddstekniska installationer samt vindars brandbelastning och brandcellsindelning.

hur vi kan skapa ett mer värde av brandskyddsrollen, till exempel genom att kontrollera brandvarnare, informera om brandskydd och prata om risker i hemmiljön.

är det viktigt att du som först upptäcker olyckan kan göra en första insats, därför ska vi utveckla arbetet med att stärka ditt ansvarstagande och skapa förutsättningar för dig att söra för din egen säkerhet.

vår insatsstatistik så att vi får mer kunskap om hos vem det brinner. På så vis kan vi göra ytterligare åtgärder för att förebygga bränder hos dessa särskilda grupper. Ett forskningsprojekt om bostadsbränder har ökat kunskapen om den problematik som omger bränder i bostadsmiljö. Statistik runt denna olyckstyp ska fortgå och analyseras vidare för att förebygga bostadsbränder mer effektivt.

aktörer kan hjälpa oss att nå dem som löper större risk att råka ut för en olyckshandelse. De är ofta redan kända av någon annan förvaltning i kommunen, varför ett samarbete inom kommunen leder till att vi kan bidra till att deras hem blir säkrare.

visst inbyggt skydd som ska tillåta misstag utan att det medför förödande konsekvenser. Vi anser att detta skydd ska stärkas och ska därför under perioden påverka myndigheter att ändra lagar och regler som styr det byggnadstekniska brandskyddet i hemmiljö.

ska vi minska antalet bostadsbränder och brand i byggnad. Vi tror också att vi på detta sätt kan minska risken med att allt fler äldre vårdas i hemmet samt öskade flyktströmmar.

2

har stor påverkan på samhället även utanför själva olyckan. Det kan handla om avstängda vägar, miljöskador och personer som blir sjukskrivna på grund av olyckor. Vi ska bidra till att minska denna samhällsstörning genom att fånga upp hela det drabbade sammanhanget. Vid kriser i samhället ska vi bidra med de resurser och den kunskap som finns tillgänglig och som kan avvaras för att minska störningen.

Viktiga åtgärder för att nå inriktningen:

ett koncept för att återkoppla till drabbade efter olycka. Syftet med detta är att öka kunskapen om brand och andra olyckor samt underlätta arbetet med att bearbeta händelsen och återgå till vardag. Återkopplingen ska vara situationsspecifikt och kan innebära allt från ett erbjudande om hjälp till en stor informationstilt för alla närstående. Vi ska informera om vad som är viktigt för olyckan och om det finns åtgärder som kan förbättra möjligheterna för en efterlevande. Vi ska också informera om vilka andra insatser som finns tillgängliga för att minska störningen. Vi ska också informera om vilka andra insatser som finns tillgängliga för att minska störningen. Vi ska också informera om vilka andra insatser som finns tillgängliga för att minska störningen.

sker ska vi se till hela det drabbade sammanhanget, på såväl individ som systemnivå. Detta ska innebära insatser och utredningar samt i det förebyggande arbetet

vi stödja andra aktörer för att minska samhällsstörningen i deras insatser, både före, under och efter olyckan. Exempelvis kan vi hjälpa till med beviljning personal, fordon, ledning och lokaler när ett sådant behov finns.

tvåra kommuners planering och förvaltning för kriser. Vi vill också utveckla vårt samarbete med kommunerna vid galleri psykosocialt omhändertagande vid olycka. Detta för att vara förberedda och öka möjligheten till att hjälpa till på ett eftertrytt sätt vid samhällskriser.

till att minska konsekvenserna av alla olyckor i samhället och bidra också öka vår förmåga att vara kommunerna behjälpliga vid större olyckor och kriser. Genom ökad samverkan med våra medlemskommuner och andra aktörer blir vi bättre på att hantera stora olyckor och kriser snabbt och inte är vana vid

Viktiga åtgärder för att nå inriktningen:

och kompetensen om miljöskador inom den egna organisationen. Detta görs genom att integrera miljöpåverkan i övningar och utbildningar, se över rutiner för hur insatser genomförs utifrån ett miljöperspektiv samt förändra taktik och teknik. Utöver det ska våra vardagliga rutiner utredas och ändras för att minimera miljöskador.

att påverka miljön utanför förbundets gränser därför ska vi utöka samverkan med andra brandförsvaret och aktörer i regionen med syfte att synliggöra risker och förebygga skador på miljön.

vi till ett mer ekologiskt hållbart samhälle och minskar risken för att skyddsvärda miljöer ska bli förorenade.

strävar vi efter att minimera miljöpåverkan både i det vardagliga arbetet och under räddningsinsatser. Under perioden ska vi miljöcertifiera oss, vilket betyder att vi kontinuerligt ska se över våra miljörisker och försöka minimera dem. Vid olyckor påverkas miljön på olika sätt, det kan vara genom olyckans art där farliga ämnen läcker ut eller genom räddningsarbetet där kemiska medel måste användas. På 19 procent av våra insatser kan vi konstatera uppenbara miljöskador. Miljöpåverkan ska alltid beaktas och skador undvikas i den mån det går.

om skydd mot olyckor ska vi verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder utan att andras ansvar inskränks. Detta görs redan men ska utvecklas och bli ett mer aktivt arbete där vi hittar nya forum och arbetsätt för att påverka och stötta andra aktörer. Cirka hälften av de olyckor som vi åker på är anpat än brand, det gör att vi har en god insyn och ett bra underlag för att uppmärksamma andra aktörer på vad som måste förebyggas.

Viktiga åtgärder för att nå inriktningen:

vi under söka hur andra brandförsvaret arbetar med samverkan för att förhindra olyckor inom andra ansvarsområden än brand. Passande koncept, anpassas och implementeras sedan i vår verksamhet

användas till att uppmärksamma våra medlemskommuner och andra aktörer om risker och specifika olycksolater i deras områden. Vi vill också stötta dem i deras arbete med förebyggande åtgärder

vi utgången brister i skyddet som innebär risker för människor, miljö och egendom. Detta ska meddelas till ansvarig part och följer upp till att insatser rapporteras systematiskt. Tankes efter ska implementeras i våra övningar och utbildningar

sva vatten på andra risker utöver brand för att minska olycksrisker och så att miljöns upplevels säker trygghet och säker

med hur vatten terar riskerna med infrastrukturens plan och byggarens samarbete med våra medlemskommuner och andra berörda aktörer ska utvecklas

våra kommuner har mycket vatten och skärgård ska vi stödja dem i arbetet med säkra båtplatser. Exempelvis kan vi kontrollera vattenområdet under bryggor och höjptorn samt kontrollera att det finns livräddningsutrustning

Det som är viktigt är att kostar samhället stora bebyggelse. Med denna inriktning kan vi minska antalet olyckor och konsekvenserna av dessa. Åtgärder som syftar också till att hantera riskerna med infrastrukturen men också att skydda vid byggnadsstrukturen från olyckan

borgare ska vi ha ett fördomsfritt förhållningssätt, för att erbjuda den bästa servicen till den människa vi möter. Vi ska vidareutbilda oss i jämställdhet och likabehandling för att erbjuda våra medborgare ett likvärdigt skydd och på så vis minska känslan av exkludering. Vårt arbete ska genomsyras av ett genus- och jämställdhetsperspektiv både i det förebyggande arbetet, vid räddningsinsats och i arbetet efter olyckan.

sambälle tillgodoser medborgarnas grundläggande behov, rättigheter och utveckling. Genom goda livsvillkor skapas tillit, trygghet och stolthet för det egna bostadsområdet och för samhället i övrigt. Ett sambälle där det finns stora skillnader i människors livsvillkor kan medföra risk för social oro. Vi vill bidra och verka för ett sambälle där alla människor känner sig trygga. Inkluderade och blir bemötta på ett likvärdigt sätt.

med andra aktörer för kunskaps- och informationsutbyte om social hållbarhet. Det krävs att vi kontinuerligt utför omvärldsanalyser för att vara förberedda på olika typer av händelser. När vi har en period med social oro är det viktigt att vi har ett arbetssätt för att åtgärda risker med till exempel placering av bilar och containere. Risker som vi uppläcker i samballet ska meddelas till ansvarig part.

och fordonsbränder bidrar till en otruggighet i samballet. Att förebygga dessa bränder har positiva effekter på både miljö, egendomskostnader och trygghetsfaktorer. När det gäller bilbränder och brand i containere ligger vi mycket högt i förhållande till rikssnittet. Enligt polisen är en klar majoritet, över 90 procent rubricerade som brott, vi ska fortsätta analysera dessa bränder för att kunna koppla dem till specifika platser, tidpunkter eller orsaker. Kommunerna ska informeras om vilka platser som är mest drabbade och förslag på åtgärder ska presenteras.

vilka koncept som finns för att öka utbytet mellan ungdomar och vårdpersonal och hur vi kan använda oss av dessa i vår verksamhet.

genom denna inriktning kan lära oss mer om våra målgrupper och öka förtröendet för oss i samballet tror vi också att vi kan minska antalet anlagda bränder utomhus och därmed öka tryggheten i samballet. Vid social oro kan det finnas en riskbild mot oss vilket leder till att vi blir begränsade i att utföra vårt uppdrag, för att kunna hjälpa våra medborgare på bästa sätt måste vi därför skapa ett mer socialt hållbart sambälle.

olika arbetsområden ska stärkas för att öka vår förmåga. Detta gäller exempelvis mellan plan- och byggprocess, skriftlig redogörelse, tillsyn, brandskyddskontroll, räddningsinsats, olycksutredning och erfarenhetsåterkoppling.

med ett visst brandskydd såsom brandfällgränser, brandoväringar och utrymningsmöjligheter. Detta måste underhållas under förvaltningssyftet för att minska brand- och rökspändning och för att i slutändan rädda liv och egendom. Under perioden ska vi verka för ett robust byggande där brandskydd är en prioriterad åtgärd. Byggskedet och förvaltningsstadiet. Det sker genom vår medverkan i plan- och byggprocessen på tillsynen vid brandskyddskontrollen och vid hembesök.

för vår räddningscentral att ha mer information om olika objekt och riskgrupper, så att vi på väg till en olycka kan få värdefull information om händelse och oss bättre för hur vi ska agera på plats.

Viktiga åtgärder för att nå inriktningen:

att du själv har förmåga och kunskap att hantera en händelse innan den blir för stor, därför ska vi stärka din förmåga. Det finns också ett behov av att utöka hjälpverksamheten i när-samballet, med till exempel första insatsperson. Vi ska studera hur andra arbetar med när-samballets förmåga och sedan införa passande koncept hos oss. Detta ger den drabbade snabbare hjälp och ger också oss bättre förutsättningar för att göra en effektiv insats.

större måste både kommunen och regionen ha tillräcklig förmåga för att hantera händelsen. Därför ska vi vara drivande i utvecklingen av den regionala nivån

ska också stärkas. Det ska göras med en förändrad övningsverksamhet som bland annat innefattar insatsplanering, utbildning, övning, taktik, ledning samt utvärdering med erfarenhetsjämkoppling

vår förmåga att genomföra insatser på större riskobjekt såsom Seveso-objekt, lagningar och anläggningar som klassas som farlig verksamhet

vår statistik för att göra åtgärder på rätt plats till rätt personer bättre använda våra resurser och upptäcka och för konsekvenserna av en olycka bland bli förordande. Möjligheterna till att redovisa åtgärder om drabbade personer ska förbättras. Då vi samtidigt arbetar med jämställdhetsutredning, ska statistiken kompletteras med uppgifter för män och kvinnor. Vi ska förbättra på att tylla i och använda våra insatser, apparater

men också göra fler brandförskottsutredningar och olycksutredningar, både på bränder och på insatser. Orsaken till olyckan ska utredas men också hur i räddningsinsatsen gick till, detta för att se vilka faktorer som påverkar våra möjligheter till en effektiv räddningsinsats. Vi ska även undersöka hur andra brandförsvärsarbetar med olycksutredning för att förbättra vår egen verksamhet.

kan man skapa en enhet som arbetar med omfattande konsekvenser

Olyckan

– före, under och efter

Före olyckan

Den bästa olyckan är den som aldrig händer. Där för hur vi ett viktigt uppdrag att förebygga brand och andra olyckor. Det gör vi tillsammans med dig och med din kommun samt med andra viktiga aktörer.

Vad gör du?

Hur kan du förebygga att bränder och andra olyckor sker? Som du kanske redan vet är det ett lagkrav att du ska göra det. En del är att du själv tar reda på vad som gäller för dig och din verksamhet. Ta kontakt med oss, ditt försäkringsbolag eller andra aktörer och fråga hur du kan stärka ditt brandskydd. Misskötter du ditt brandskydd kan det få stora konsekvenser, inte bara i förstörd egendom utan även på liv och hälsa, dessutom kan ditt försäkringsbolag kräva dig på ersättning eller högre självrisk.

En brand bör släckas inom två minuter för att orsaka minimala konsekvenser. Uttalet av en trafikolycka blir alltid bättre med en snabb och korrekt insats. Om du befinner dig nära händelsen är du den som har bäst möjlighet att bromsa eller avbryta förloppet. Rätt förutsättning genom utbildning och utrustning blir då avgörande. Vi vill uppmana dig att regelbundet kontrollera dina brandvarnare och skaffa utrustning såsom brandsläckare och en första hjälpen-låda. Se också över din hemförsäkring så att den är aktuell och gäller för din egendom. Vi rekommenderar dig också att gå utbildning i hur du använder brandsläckare samt hur du gör hjärt- och lungräddning.

Systematiskt brandskyddsarbete

Ett systematiskt brandskyddsarbete kan enkelt ses som ett sätt att ha ordning och reda i brandskyddet. Om du har ett företag eller leder driver en verksamhet ska du ha ett systematiskt brandskyddsarbete som är dokumenterat. Det bör finnas en ansvarig med särskilt ansvar för brandskydd och dokumentation. Det är också lämpligt att den äger byggnaden och den som bedriver verksamheten redet ut vem som ansvarar för vilka delar i byggnaden och vilka reglerar detta någon form av avtal.

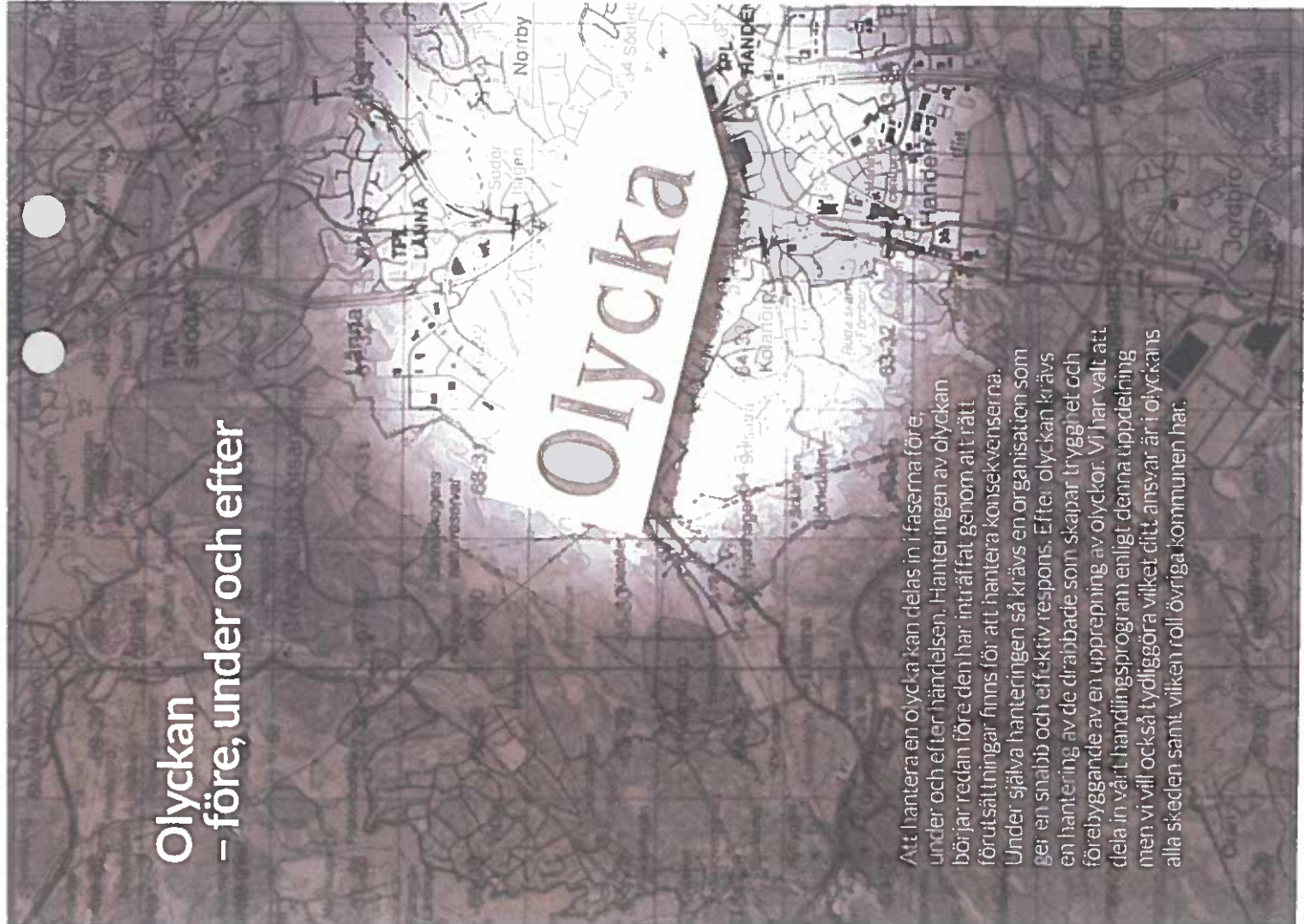
Ett systematiskt brandskydd bör bedrivas för alla byggnader eller anläggningar dock i varierande omfattning. Där du bor kan det räckas med att ha någon form av släckutrustning, samt att ha brandvarnare uppsatta samt du regelbundet kontrollerar och byter batterier i. Ett systematiskt brandskyddsarbete väcker sedan successivt beroende på risken i en verksamhet eller byggnad.

Skriftlig redogörelse av brandskyddet

Den skriftliga redogörelsen är en förfrågan och övergripande redovisning för brandskyddet och kan ses som en sammanfattning av det systematiska brandskyddsarbetet. Den ska lämnas in till oss för vissa byggnader eller anläggningar där konsekvenserna av en brand kan bli så skikt stora. Om du vill veta mer om verksamhet omfattas av detta så kan du läsa SRVFS 2003:10 – Statens räddningsverkets föreskrifter om skriftlig redogörelse för brandskyddet. Vi kräver en ny skriftlig redogörelse var femte år, vid ändrade ägarförhållanden eller väsentliga förändringar av byggnaden.

Förvaltning av byggnad

Inte sällan så drabbas samhället av olyckor vars konsekvenser blir värre på grund av ombyggnad och bristande underhåll. Det är viktigt att de funktioner som ska verka förebyggande och begränsande i händelse av olycka eller brand är fullt fungerande. Om du ska göra en ombyggnad eller underhåll behöver du beakta hur skyddet runt brand och andra olyckor påverkas. Du kan kontakta oss eller din kommun för att få vägledning och mer information.

Vad gör vi?

Eftersom vi har som uppgift att värna om våra medborgares trygghet och säkerhet arbetar vi på olika sätt med att förebygga olyckor. Utöver det måste vi också vara förberedda på att hantera olyckor som kan ske i våra kommuner.

Tillsyn

Ett sätt att stärka tryggheten för våra medborgare är att vi gör tillsyn på olika verksamheter i kommunen och ser över brandskyddet. Tillsynen innefattar kontroll av att brandskyddet har en tillfredställande nivå där verksamhetens risker balanseras av tillräckliga skydds-system, kunskap och ordningsregler. Utifrån en anläggnings risker väljer vi var vi gör tillsyn och med vilket intervall vi återkommer. En tillsyn kan resultera i förelägganden om brändskyddet är för dåligt i förhållande till de risker som finns. Tillsynen är också en möjlighet för oss att informera om förebyggande åtgärder och tips för att ytterligare öka säkerheten.

Vi medverkar även vid så kallade kvalitetsinsyner tillsammans med socialförvaltningen, polisen och skatteverket. Vid dessa tillfällen kommer vi ut oannonserat till verksamheter där det bedrivs offentlig tillställning, exempelvis nattklubbar och restauranger. Då kontrollerar vi i huvudsak att lokalen är lämplig för den aktuella verksamheten ur ett brandskyddsperspektiv.

Vi genomför också tillsyn av verksamheter där brandfarliga och explosiva varor hanteras i tillståndspliktig mängd. Då kontrollerar vi att Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor följs. Vid behov kan tillsyn även ske av verksamheter där hanteringen inte kräver tillstånd.

I verksamheter som hanterar stora mängder kemikalier utför Länsstyrelsen tillsyn enligt Sevesolagsstiftningen. Vi medverkar på denna tillsyn som sakkunniga i brand men också för att informera Länsstyrelsen om vilken för-

måga vi har att hantera olyckor på objektet och hur vi informerar allmänheten om vilka risker verksamheten innebär. Verksamheter som klassas som farlig verksamhet enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor utför vi själva tillsyn på.

Rengöring av fasta förbränningsanordningar

Rengöring (solning) syftar till att förebygga brand. Kommunen ansvarar för all solning men har anikat sex entreprenörer som utför tjänsten. Vi kontrollerar att dessa utför solning och tillhörande tjänster korrekt. Om du vill sota själv hemma hos dig måste du ansöka om det via en särskild blankett som finns att ladda ner från vår hemsida.

Tidsfrister för rengöring fastställs av vår direktion. Fristerna tas fram med hänsyn till utbildning, bransle, typ av anläggning samt energibehov med hänsyn till klimatförhållanden och byggnadsstruktur.

Brandskyddskontroll

Brandskyddskontrollen syftar till att upptäcka fel och brister i den fasta förbränningsanordningen för att förebygga skador på människor, egendom och miljö till följd av brand. Brandskyddskontroll utförs av vår personal i kommunerna Botkyrka, Ekerö, Haninge, Nacka, Nykvarn, Salem och Södertälje. I Huddinge, Nynäshamn och Tyresö sköts brandskyddskontrollerna av sötningssdistriktet.

De personer som utför brandskyddskontroll ska uppfylla kompetenskrav enligt föreskrifter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och ansvarar själva för att upprätthålla sin kompetens. Brandskyddskontrollen får endast utföras av våra brandskyddskontrollanter eller den brandskyddskontrollant som är delegerad av oss.

Räddgivning, utbildning och information

Vi bistår allmänheten med räddgivning och information genom att erbjuda utbildning till kommuner, företag, organisationer och enskilda. Vi utbildar också skolbarn i grundläggande brandkunskap, utbildningen återkommer i olika årskurser med variation i innehåll efter ålder. Genom att stärka medborgarna i att förebygga och hantera en olycka är sannolikheten större att uppnå de nationella målen om att ingen ska omkomma eller skadas till följd av en brand.

Vi underlättar för dig som individ att ta del av vår information genom vår hemsida där du själv kan söka information, ansöka om olika tillstånd och med hjälp av olika mallar komma igång med ett systematiskt brandskyddsarbete. Vi har också informationskampanjer där vi lägger fokus på prioriterade frågor vid olika tidpunkter, till exempel brandvarnare inför advent, eldning i naturen inför sommaren och druckningsolyckor inför badsäsongen.

Vi utbildar och utrustar även första hjälpspersoner. Dessa kan vara väktare, hemtjänstpersonal eller andra som rör sig ute i samhället. Vi utbildar dem i lägesrapportering och akut omhändertaganden och kan lärna dem på olyckor. Tanken är att de ska kunna göra en första avhjälpande åtgärd innan vi kommer till platsen.

Samhällsplanering

Vi hjälper medlemskommunerna med säkerhetsfrågor och är i övrigt kommunens behjälpliga frågor som rör medborgarnas skydd och säkerhet. Vi har särskilda kontaktpersoner som har uppdrag att underlätta och vara en länk med respektive kommun. Exempel på arbetsområden där vi är involverade är kommunens krishantering, brottsförebyggande verksamhet, riskhantering, och brand- och säkerhetsfrågor i plan- och byggregistret. I de fall kommunerna upprättar kommunövergripande handlingsplaner för skydd mot översvämning, hättelser eller dylikt ser vi oss som en naturligt aktör i detta arbete.

Vi är remissinstans för olika myndigheter, såsom Polismyndigheten beträffande tillstånd för offentlig tillställning av till exempel nernas alkoholhandlaggare, gällande verksamhetsstillstånd.

Övningsverksamhet

Vi övar och utbildar oss kontinuerligt för att kunna hantera olyckor i vårt område. Det handlar om allt från övningar på enskilda verktyg till stora allmogelyckor där flera beredskapsstyrkor och flera befälsnivåer samverkar med andra organisationer. Övningsverksamheten underhåller och utvecklar, all personal förstås inom de områden som ovas. Den är också anpassad efter framtidens trafikmiljöer som består i förflägar- arbetsgrupper och fleråriga andra arbetsuppgifter som kräver större flexibilitet i övningsstrukturen.

Vad gör övriga kommunen?

Kommunen har stora möjligheter att förebygga olyckor. Tillsammans med oss och andra aktörer arbetar de för att du ska känna dig trygg och inte drabbas av olyckor.

Tekniska förutsättningar

De miljöer där en olycka inträffar måste vara uppförda och utformade så att konsekvenserna av en olycka minimeras. I den mån isikerna är kända. Till exempel är brandcellsgränser avgörande för att kunna begränsa en brand. Det är viktigt att byggnader och anläggningar konstrueras på ett korrekt sätt och inbyggda brands begränsningar fungerar. Brändvattentförsörjning är ett annat exempel på viktiga tekniska förutsättningar för våra möjligheter till en effektiv insats. Kommunerna ser till att brandpostnätet är väl utbyggt och utformat i samråd med oss. Andra exempel på viktiga tekniska förutsättningar är räddningsvägar, rökluckor, sprinkler och rätt installerade varmekällor.

Identifiering av risker

Vissa grupper i samhället löper större risk att raka ut för en olycka. För att hitta dessa personer är ett nära samarbete mellan oss och kommunens övriga verksamheter en förutsättning. Att komma i kontakt med dessa individer ökar möjligheten att förbättra deras levnadsmiljö och stärka deras säkerhet. En situation med en åldrande befolkning och en ökad hemvård kan medföra ökade risker i hemmet. Ökade flyktingströmmar för med sig snabbt upprättade och tillfälliga bostäder och verksamheter. Det är viktigt att kommunen ser till att säkerheten i dessa miljöer uppfyller en grundläggande säkerhetsnivå. Vi är en viktig samarbetspartner i detta arbete.

Underlag till brandförsvaret

Tillgång till rätt information är avgörande för att upprätthålla en god förmåga att hantera en händelse. För att veta var och hur åtgärder ska sättas in krävs goda underlag i form av bland annat ritningar och ägarinformation. Ett nära samarbete med våra medlemskommuner, länsstyrelse och lantmätarier är viktigt för att erhålla ritningar och kartor samt för att identifiera rätt åtgärder för att skydda byggnader och miljö.

Under olyckan

När olyckan väl har hänt är det viktigt att någon äger ansvar för att avbryta olycksförloppet. Det kan vara du om du har möjlighet utan att själv skadas, annars ring 112 så kommer vi eller någon annan för att hjälpa dig.

Du som enskild kan hantera de allra flesta olyckor i vardagen. Vid allvarigare olyckor kan vi hjälpa dig tillsammans med andra aktörer. Vi har även tillgång till regionens resurser när vi själva inte kan hantera händelserna, till exempel vid allvariga kemikalieutsläpp eller druckningstillbud.

Vid sållan förekommande händelser som stora skogsbränder kommer hela nationens förmåga att behövas.

Vad gör du?

Om du upptäcker eller får kännedom om en brand eller en olycka som innebär fara för någons liv eller allvarig risk för någons hälsa eller för miljön ska du, om du har möjlighet, varna dem som är i fara och vid behov tillkalla hjälp. Det måste du också göra om du får kännedom om att det föreligger en överhängande fara för en brand eller olycka.

När du upptäcker en olycka är din egen förmåga att hantera den betydande för hur skadeförloppet utvecklas. Genom att du som enskild kan bryta skadeförloppet i tidigt skede ökar förutsättningarna för att vi ska lyckas i vår insats. Konsekvenserna blir då mindre och kostnaden för samhället kan begränsas. Att du kan släcka den lilla initiativanden med hjälp av en handbrandsläckare eller påbräja hjältar och lungräddning innan vårdpersonal på plats kan vara avgörande för ditt resultat.

Nationens förmåga

Regionens gemensamma förmåga

Vår förmåga

Din förmåga

Vad gör vi?

Under en olycka krävs det mycket av oss. Den riskanalys som ligger till grund för handlingsprogrammet indikerar vilken operativa förmåga som behövs. Den visar också vilka som löper störst risk att drabbas av en olycka och vad vi måste vara förberedda på i framtiden. Det arbete vi har gjort före olyckan ska ge en snabbare och mer effektiv respons till de som behöver vår hjälp.

Alarmering

En snabb hantering av olycksförloppet i syfte att avbryta eller begränsa olyckan är viktigt för att minimera konsekvenserna av en olycka och de drabbades lidande. När du ringer 112 tas ditt samtal emot av SOS Alarm som intervjuar dig, under tiden lyssnar vi på samtalet och larmar ut närmsta enhet så snabbt vi misstänker att vår hjälp kan behövas. Det kan vara våra egna räddningsstyrkor men i några kommuner kan vi också aktivera första insatsspersoner vid brand eller misstanke om brand. Dessa personer kan komma före oss till platsen och vidta enklare skadebegränsande åtgärder med exempelvis handbrandsläckare. De är också utrustade med radio- och kommunikationssystemet Rakel och kan därmed rapportera till oss hur det ser ut på olycksplatsen. Vid en insats har räddningscentralen den övergripande lägesbilden av händelsen och eventuella samtidiga händelser i området och kan fördela resurser därefter.

Vi kan också med hjälp av kameraövervakningen skicka kommunens vaktbolag för att träffa personer som uppehåller sig vid fastigheten i ett förebyggande syfte. På så vis kan vi förebygga bränder och olyckor. Vi får även en snabbare larmkedja med stora värden som kan räddas och minskad samhällsstörning.

Kommunikation

För att kommunicera på räddningsinsatser, både med varandra, med räddningscentralen och andra aktörer i samhället, använder vi oss av Rakel. Rakel står för radiokommunikation för

effektiv ledning och är ett landstäckande kommunikationssystem som infördes för att stärka den svenska krisberedskapsförmågan. Rakel är byggt och planerat för att klara kritiska situationer, det har en egen infrastruktur som klarar tuffa väderförhållanden och det finns dubbla förbindelser i princip överallt. Dessutom är alla växlar och basstationer utrustade med reservkraft vilket gör att Rakel är tåligt vid elavbrott. Våra Rakelbilar är programmerade med ett stort antal olika talgrupper. Varje talgrupp innehåller de personer, funktioner, som behöver samverka i en viss fråga vilket gör att olika enheter snabbt kan komma i kontakt med varandra. Till exempel kan vi kommunicera med polis och ambulans på väg till och under en insats.

Ledning

För att genomföra en effektiv och korrekt hantering av olyckor krävs en rätt utformad ledningsorganisation. Vi har ett system med flera ledningsnivåer som formas efter det behov som olyckans hantering kräver. Olyckans komplexitet, mängden personal som hanterar olyckan, behovet av att samverka med andra aktörer samt att minimera påverkan på samhället är några av de faktorer som styr hur ledningsorganisationen byggs upp. Vår ambition är att behålla den högre ledningen under så lång tid som möjligt. Detta för att inte tappa initiativ och behålla den inriktning och de helhetsbeslut som är fattade.

Insatsförmåga

En snabb hantering av olyckan är avgörande, där för lägger vi stor vikt vid att få närmiljön att agera. Den drabbade själv, grannar och förbipasserande är de som har möjlighet att genomföra en första insats och kan på så vis påverka konsekvenserna av olyckan. Vissa kommuner har också första insatsspersoner som kan vara snabbt på plats och göra enklare skadeavhjälpande åtgärder. När denna första insats inte lyckas eller behöver kompletteras så finns våra resurser tillgängliga för uppgiften.

Vår förmåga att genomföra en räddningsinsats kan beskrivas som en kombination mellan hur snabbt en första insats kan påbörjas, mängden tillkommande resurser samt hur väl vi genomför själva räddningsarbetet. Beroende på den drabbades hjälpbehov, kopplat till vår egen dom och miljö, utformas insatsorganisationen. Hjälpbehovet varierar med olyckstyp och därför är vi också flexibla i vilka resurser som skickas och hur ledningsorganisationen byggs upp. Vi ska ha en god insatsförmåga för de händelser som bedöms kunna inträffa inom vårt område.

Vi har personal och utrustning på ett stort antal brandstationer i vårt område för att snabbt nå den som behöver vår hjälp. Våra hel- och delidsstationer är utplacerade i de större tätorterna, och personalen på dessa har ansvar för att upprätthålla beredskap inom respektive område samtidigt som de utför de dagliga arbetsuppgifterna på brandstationen eller i dess närområde. Som komplement till dessa finns brandvårn, främst ute på våra öar. På vissa stationer finns också dagtidspersonal som kan sättas in i lednings- och stabsarbete om olyckan kräver det. På varje brandstation finns utrustning och fordon för att kunna genomföra räddningsuppdrag vid flertalet olyckstyper såsom brand, trafikolyckor, drunkning, utsläpp av farligt ämne, självmordsprevention, sjukvårdslarm, naturolyckor, nödställda personer och djur med mera. Vid olyckor är det inte ovanligt att utrustning och personal från flera brandstationer nyttjas för att hantera olyckan så effektivt som möjligt. Vid sällan förekommande olyckor kan det krävas specialresurser, de finns på några utvalda stationer i regionen och används genom samverkan.

Våra nuvarande brandstationer fördelade på helidsstationer delidsstationer och brandvårn kan du se på sidan 7.

Uthållighet

Om en räddningsstyrka från en brandstation larmas till en olycka innebär detta att beredskapen för ytterligare ett larm i samma område blir begränsad. Genom att vi är en

stor organisation som dessutom har samarbetsavtal med våra grannar kan vi relativt snabbt få fram resurser från annan tillgänglig station vid behov. Drick har vi inte resurser för att helt återbesätta beredskapen. Räddningscentralen har ett ständigt uppdrag, att övervalka resurserna i regionen och vid behov flytta resurser så att en acceptabel beredskap för nytt larm kan uppnås. I detta arbete tas hänsyn till hur lång körtid det är till respektive område, men också hur stor sannolikhet området har för att en olycka ska inträffa. Vid extrem belastning på organisationen kan det vara aktuellt att kalla in extra personal för att klara uppdraget.

Samverkan

Vi är bara en av alla aktörer som verkar för förändring och efter en olycka i vissa fall är samverkan med andra aktörer regelbundet. Skilda samverkansavtal för att tydliggöra påskyndad hjälp av avtal kan vi utföra tjänster inom områden där andra organisationer har huvudansvar, men där våra resurser är snabba.

Vid händelser som har betydande påverkan på samhället kontaktar vår i ledningscentralen kommunens tjänsteman enligt en lista som uppdateras kontinuerligt av kommunen. Detta för att informera om händelsen och kommunens behov vid åtgärden i det förhållande som gäller.

Samverkan med andra brandförsvare möjliggör tillgång till räddningsresurser vid ansträngda lägen eller vid de tillfällen där en enhet från ett annat brandförsvår är närmast den intresserade olyckan. Samverkansavtal finns med brandförsvaret i grannliggande kommuner och kan användas helt gratis. Detta gör att den drabbade kan få hjälp snabbare och att vi får en bättre uthållighet vid insatser.

Överenskommelse med brandförsvaret i Stockholms län ger möjlighet till hjälp mellan stabs- och ledningsstrid på skadestads och mellan räddningscentrum.

I Stockholms län finns även en gemensam organisation för kemikalieolyckor. Organisationen bygger på ett gemensamt handlings-sätt, kunskapsinriktning och strategisk utlo-kalisering av olika resurser och kompetenser för händelser med kemikalieslag. I avtalet om gemensam memorisation avtalas även om att vi ska ha skyttar för punktering av gas-flaskor som en länsresurs. Vi har också avtal med Storstockholms brandförsvaret om att an-vända deras resurser för vattendykning. Utö- ver det har vi långgemensamma resurser vad gäller tung räddning, räddningsklätring, djur-livräddning och skogsbrand. Vi har också en extra container som innehåller luftpaket för insatser som innefattar omfattande rökydk- ning, samt en container med extra material för släckinsatser. För landstinget driftar vi en samningscontainer för kemikalieolyckor samt en katastrofcentral med sjukvårdstält, filter och bärar.

Nynas AB i Nynäshamn har en egen indust- ribrandkår som vi samverkar med vid rädd- ningsinsatser både inom och utanför Nynas verksamhetsområde de kan även larmas av vår räddningscentral. Samverkan gäller både för materiel och personal vid insatser som be- tecknas som kommunal räddningstjänst enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Utöver en utvecklad och öppen samver- kan på olycksplatsen så finns Samverkan Stockholmsregionen som är en funktion som sammankallar flertalet myndigheter och or- ganisationer för att underlätta samverkan. Denna samverkan sker på mer övergripande och strategisk nivå, ofta mellan olika lednings- centraler eller motsvarande. Vi är en naturlig samarbetspartner inom samverkansfunktio- nen och medverkar i flera olika forum för att utveckla och förbättra den.

Med Sörmlandskustens räddningstjänst och Strängnäs kommun finns avtal om att vår rädd- ningscentral kan lämna ut deras stationer vid larm.

Om vår egen räddningscentral skulle drabbas av teknikbortfall finns avtal med andra rädd- ningscentraler för att de ska ta över driften, så kallade sekundärcentraler.

Uppdrag utöver räddningstjänst

Via avtal och överenskommelser bedrivs fler- talet andra uppdrag.

- **Vi larmas vid sjukvårdstill** där vi påbörjar och hjälper ambulansen med hjärt- och lung- räddning. Det medför en snabbare respons för den drabbade.

- **Vi utför akut omhändertagande** av sju- mördsbenägen person. Vi söker efter personen och försöka tala denne tillrätta tillsammans med polis och ambulans.

- **Vi assisterar ambulans** till farbar väg.
- **Vid olyckor på väg och järnväg samerar** vi vägbanan samt tåg och tågsmåggning
- **Automatiska brandlarm** är en servicetjänst där vi kontrollerar orsaken till larmet.
- **Vi utför akut restvärde** efter en brand eller olycka. Det innebär att vi gör åtgärder för en tovt och rökfri miljö på och i sammanlagt försäkrade byggnader.

Om en person eller organisation söker vår hjälp ska vi hjälpa till, oavsett om det finns avtal eller överenskommelser, om det är möjligt uti- från kompetens och tillgängliga resurser.

Hur du varnas vid allvarliga händelser

I tätorter varnas du genom signalen viktigt meddelande till allmänheten (VMA) vid stora olyckor och allvarliga händelser. Det kan till exempel vara vid gasutsläpp, extremt väder eller en stor brand. Det kan även vara flyglarm om landet är i krig. Signalen styrs från antingen vår räddningscentral eller från Storstockholms räddningscentral via kommunernas utomhus- varningssystem (tyfoner). Signalen följs av ett meddelande i Sveriges Radios FM-kanaler. Information kan också komma i Sveriges Television, Sveriges Utbildningsradio, SVT Text samt TV4, Kanal 5 och Kanal 9. Om du bor i områden utanför tyfonernas hörbarhet kommer du endast att varnas via tv och radio.

Du kan också varnas via sms till din mobiltelefon om ditt abonnemang är kopplat till en adress i det aktuella området.

Räddningstjänst under höjd beredskap

I syfte att rädda berökningarna och eventuella dom från krigets verkningar ska vi under höjd beredskap förutom fridstida uppgifter, även ansvar för:

- **upptäckande, utmärkning och röjning** av farliga områden
- **indikering, sanering och andra åtgärder** för skydd mot kärnvapen och kemiska vapens medel
- **kompletterande åtgärder** som ut- ruddning för att denna verksamhet ska kunna fullföljas

Vi ska också under samma tid nått åtgärder för första hjälp åt och transporter av skadade, samt för befolkningsskydd

Regeringen kan besluta om höjd beredskap om landet är hotat. Regeringen har föreslagit att det under kommande mandatperiod ska inledas en planering för ett utökat och till- bättrat civilt försvar. Vi ska därför planera för de uppgifter och det åtagande som faller på oss under höjd beredskap. Vid ett sådant till-fälle kan även vår organisation behöva tillfälligt ytterligare personal och specialiteter.

Vad gör övriga kommunen?

Kommunerna har flera verksamheter som rör sig uti samhällen såsom väktare, hem- tjänst, tältassistenter och nattvårdare. Att ge oss möjlighet att larma dessa som första insatsperson vid olyckor är något som ofta kan korta tiden till att den nödställda får hjälp

Efter olyckan

För att verka på bästa sätt gentemot kommuninvånarna är det viktigt att fortsätta arbeta även efter att en olycka inträffat. För att bli bättre måste vi lära oss av de insatser vi genomför och finnas till för de drabbade om frågor dyker upp i efterhand.

Hur mår du?
Kan det brinna igen?

Varför får du inte komma in i din lägenhet?
Vad hände egentligen?

Kan du inte bo kvar?
Behöver du kontakta försäkringsbolaget?

Vad gör vi?

Vi ska hjälpa dig samt din omgivning att hantera omständigheterna för olyckan och snabba komma tillbaka i vardagen. Att minimera påverkan på samhället på såväl individ som systemnivå är målet vid hanteringen av alla olyckor. Detta kan även innefatta en uppföljning där vi bistår dig eller andra drabbade en tid efter händelsen.

Att ständigt utreda och utvärdera vårt arbetssätt och genomförande ger möjligheten att förbättra och hitta nya vägar för att skapa en snabbare och bättre hantering av olyckor. När en räddningsinsats är avslutad ser vi till att olyckan undersöks för att i så hög omfattning klargöra orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts. I de flesta fall räcker det med den insatsrapport som skrivs efter varje insats men vid mer komplexa händelser kopplas speciella olycksutredare in, för att arbeta mer metodriktat. Dessa utredare samverkar även med andra myndigheters utredare. Gemensamt för olycksutredning, oavsett omfattning, är att syftet och målet ska vara i ett lärande perspektiv, alltså inte domande. Det som främjar kommunikation, trygga och säkra förhållanden.

Vad gör övriga kommunen?

Kommunen har ett geografiskt områdesansvar och ska se till att de personer som bor eller vistas i kommunen kan göra det under trygga och säkra förhållanden.

Vid en olycka så hamnar hanteringen av den drabbade på kommunens bord. Ofta löser vi detta på olycksplatsen men i vissa fall krävs långtgående eller omfattande åtgärder. Att ha en beredskap för psykosocialt omhändertagande är viktigt vid en olycka med ett flertal skadade, i mindre skala finns socialjour och

en utvärdering av organisationen vilket i förlängningen förbättrar vårt arbete. I vissa fall sker det även dessa utredningar till myndigheten för samhällsskydd och beredskap för att få en större spridning på de lärdomar som har dragnits vid olika olyckor.

liknande. Kommunen hjälper också så tidigt som möjligt med tillfälliga lokaler och transporter för att underlätta för de drabbade vid en kris eller olycka. Ett nära samarbete mellan kommun, brandförsvaret, polis, sjukvård med flera krävs för att genomföra ett så bra omhändertagande av de drabbade som möjligt.

Vad gör du?

Om du råkar ut för en olycka är det troligt att frågor dyker upp i efterhand. Du får gärna vända dig till oss med dessa frågor. Du finner kontaktoppgifter till oss på vår hemsida eller via kommunens växel.

När en olycka inträffat är det också viktigt att du frågar dig själv vad du kan göra för att det inte ska inträffa något liknande igen. Använder du cykelhjälm? Testar du dina brandvarnare regelbundet? Har du handbrandsläckare hemma? Vet du var närmsta utrymningsväg finns på din arbetsplats? Efter att en olycka inträffat är det viktigt att det förebyggande arbetet fortsätter för att kedjan ska bli så stark som möjligt.

Hamnområden och dess gränser i vatten

Vi ansvarar för de räddningsinsatser som behöver genomföras inom kommunen och som inte faller under det statliga räddningstjänstansvaret. Inom ett hamnområde har vi ansvar för all räddningstjänst, men utanför har vi enbart ansvar för egen dömsräddning. Staten har ansvaret för sjöräddning och miljöräddning till sjöss med undantag för valtändrag, kanaler och hamnar. De har också ansvaret för räddningstjänsten i Vänern, Vättern och Mälaren. För havet, Vänern, Vättern och Mälaren går gränsen mellan statligt och kommunalt ansvar i så ändlinjen. Övriga gränser kan du se på följande sidor.

Hamnområde Dalarö Haninge kommun

Hamnområdet avgränsas av bryggornas yttre spetsar

Hamnområde Karlslunds marina Haninge kommun

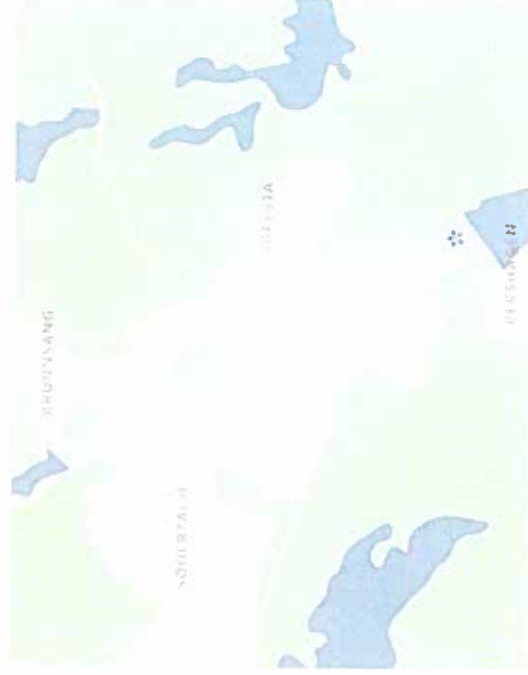
Hamnområdet i Väsbygården avgränsas av marinans bryggområde med begränsningslinjer i ytterkant av de yttre bryggorna och en tänkt linje mellan dessa.

Hamnområde Södertälje hamn

Södertälje kommun

Det kommunala ansvarsområdet för räddningstjänst begränsas i norr av en begränsningslinje vid ön Flåsket och i söder vid Halls holme. Vattnet däremellan inklusive kanalen och Maren är kommunalt ansvarsområde

Hamnområde Nynäshamn hamn

Nynäshamn kommun

Hamnområdet begränsas i norr av Brunnsviks holmes med en linje från dess södra spets till norra spetsen av del av Bedarön. I söder ges begränsningslinjen av Trehörningen med en linje från dess östra spets till Bedarön.

Hamnområde Bergs oljehamn

Nacka kommun

Hamnområdet vid Bergs oljehamn täcks in i det vattenområde som är kommunalt ansvar. Området bestäms av från väster av kummungönsen mot Stockholm och Lidingö till en linje rakt mellan Ellviks udde (Lidingö) till Erols udde (Nacka). Vattenområdet begränsas mot Baggensfjärden av en linje rakt norrut från spetsen av Kyrkogårdsudden.

Förttydligande av gränsdragning

I samråd med Sjöfartsverket och Kustbevakningen har följande tolkningar mellan kommunalt och statligt ansvarsområde överenskommits med Södertörns brandförsvärsförbund:

- Albysjön (Huddinge/Botkyrka): Kommunalt ansvar
- Dalarö kanal (Häringe): Kommunalt ansvar
- Dragets kanal (Nynäshamn): Statligt ansvar
- Muskö kanal (Häringe): Kommunalt ansvar
- Rassa Vikar (Nynäshamn): Kommunalt ansvar
- Svartsjövikens (Ekerö): Kommunalt ansvar söder om bron
- Tappström (Ekerö): Statligt ansvar del av Mälaren
- Törnbyviken (Ekerö): Kommunalt ansvar
- Skurusundet Lannerstasunden-Floden-Bofloden (Nacka): Kommunalt ansvar
- Begränsas i norr av en linje dragen rakt västerut från udden vid Liba Bjövknas och i sydost av en linje rakt norrut från spetsen av Kyrkogårdsudden
- Sicklasjön och Järlasjön (Nacka): Kommunalt ansvar
- Värgårdsjön (Nacka): Kommunalt ansvar

Södertörns brandförsvärsförbund

Adress: Mogårdsvägen 2, 143 43 Vårby

Telefon: 08-721 22 00

E-post: brandforsvaret@sbf.se

Följ oss gärna på www.sbf.se och [facebook.com/sodertorn](https://www.facebook.com/sodertorn)

Datum 2015-09-03
 Tid 09:00–11:15
 Plats Sammanträdesrummet Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunledningskontoret 2015-09-04

Paragrafer 115 - 129

Sekreterare
 Hillevi Elvhage

Ordförande
 Fredrik Sawestahl

Justerande
 Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2015-09-03
 Datum då anslaget sätts upp 2015-09-07
 Datum då anslaget tas ned 2015-09-29
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
 Hillevi Elvhage

		Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande

Mats Lindblom (FP)

Anita Mattsson (S)

Ulrica Riis-Pedersen (C)

Leif Kennerberg (KD)

Kristjan Vaigur (S)

Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

Andreas Jonsson (M), §§ 115-124 och 129

Anna Steele (FP)

Helen Dwyer (C)

Anders Linder (S)

Marcus Obligado (V)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunledningskontoret

Sigbrith Martinsson, ekonomichef, kommunledningskontoret

Jonas Jansfors, tf HR-chef, HR-enheten, § 115

Catarina Stavenberg, kvalitetschef, kommunledningskontoret, till och med § 120

Åsa Danielsson, förvaltningschef, socialförvaltningen, §§ 115-118

Monika Larsson, förvaltningschef, barn- och utbildningsförvaltningen, §§ 115-118

Ann-Catrine Hagner, chef konsult- och servicekontoret, konsult- och servicekontoret, till och med § 124

Maj Ingels Fagerlund, säkerhetschef, kommunledningskontoret, till och med § 120

Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunledningskontoret

Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunledningskontoret

Anki Svensson, ordförande barn- och utbildningsnämnden, barn- och utbildningsnämnden, §§ 115-118

Frånvarande

Anna Lund (KD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Karin Ljung (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------